

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana za družabnike polit. društva „Soča“:

Vse leto f. 4.—
Pol leta „ 2.—
Četrť leta „ 1.10

Za nedružabnike:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrť leta „ 1.20

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici pri Paternolliju in Soharju; v Trstu v tobakarnicah „Via del Belvedere 179“ in „Via della caserma 60“.

SOČA

Pri oznanilih se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr., če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 3 krat.

Za večje črke po prostoru in vsak pot 30 kr. za kolek.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredniku: Viktorju Dolencu v Gorici, Contrada della croce 233, poleg preture, kder se nahaja tudi upravnistvo. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Narodnost je blagosna.

Razvoj naše narodnosti ima toliko nasprotnikov pri naših sosedih, pri Nemcih in Italjanih, da je groza, in čudom se čudimo, da najbolj nasprotujejo omikanci in oni, ki se imenujejo svobodnjake, torej tisti, kateri bi morali v prvi vrsti veseli biti našega napredovanja.

Pravi omikanec se ne uči samo za se, ampak vzvišene te duhove neprestano žene živa želja, da podučujejo tudi druge, da zasajajo tudi drugim svoje prepričanje, svojo znanost. Prav zato postanejo pisatelji, govorniki, in če jim le mogoče profesorji, ter si štejejo v čast, če imajo mnogo čitateljev, učencev, in če je zlatno bilo njih delovanje. Ti pa pišejo in učijo v jeziku svojega naroda, kajti pri narodu najdejo, če niso razmere popolnoma popačene, največ učencev in bralcev. Tudi so taki duhovi gotovo domoljubni, pravični in resnicoljubni, in naroda razvoj jim je v največjo radost. Veselijo se pa tudi napredka drugih narodov. Le polemikanci in sploh majhne duše porabijo, kar znajo, le sebi v korist, in so zavidni, če vidijo sosede napredovati, razvijati se ali bogateti. Životopisi slavnih mož vseh dob pričujejo te resnice.

Pravemu svobodnjaku je svoboda le pravica in dolžnost, priznana vsakemu človeku ali narodu, da sme po pameti sam za se skrbeti in svoja opravila opravljati, kakor je sam razsodil, da je zanj najboljša in prav. Ali, kakor smo uže večkrat omenili, svoboda je pametna samodelalnost človeka oziroma ljudstva. Da je tako, vidimo pri vseh svobodnih narodih. Prava svoboda se nam pa zmirom kaže in se mora kazati v narodni obliki, to je, če hočemo samodelalnost ljudstva vpeljati v javno praktično življenje, če jej hočemo meso in kosti dati, pokaže se narodna sama po sebi.

Denimo, svobodno ljudstvo se zbere z namenom, da si ima kako postaviti, v starejšinstvo, ali na volišči k volitvam. Kaj mi-

slite, ali je mogoče, da se bode v kakem drugem jeziku posvetovalo in sklepalo, kot v svojem, in da bodo govorniki za ali proti prodlogom drugače govorili nego o jeziku naroda. Gotovo ne, kar jih ne bi razumeli zbrani možje. Dokaz temu so bili naši tabori.

Svobodno ljudstvo bo gotovo tirjalo, da prav tako delajo njegovi poslanci, če si postavijo dajo. Dalje, ako se svobodno ljudstvo po izvoljencih udeleži cestnih odborov, šolskih svetov, če pošlje k sodnijam može, porotnike, kateri imajo po vesti in pameti soditi, ali je zatoženece krivi ali ne krivi; kaj mislite, kako se bodo ti možje med seboj pogovarjali, kako bodo uradniki, zagovorniki z njimi govorili? Gotovo le v narodnem, pri nas v slovenskem jeziku, kakor morajo podučevati duhovniki v cerkvi in učitelji v šoli, če hočejo uspešno delati, a ne prazne slame mlatiti. Potem takem je razvidno, da sta in morata sami po sebi narodni biti prava omika in prava svoboda. Iz tega pa sledi, da se nenarodna omika in svoboda ne veseli noben narod, in da mu nič ne koristi. Sledi dalje, da, če kdorkoli tuj jezik uriva, ne sme več govoriti o svobodi, ampak le o grdi sili, in ubog, taki sili podvržen narod potem duševno hlapčuje, ter mora vsled tega hirati.

Zgodovina avstrijskih Slovanov in posebno Slovencev, njih poprejšno zaostanje in njih sedanji razvoj so tehtni dokaz vsega tega. V poprejšnih časih jih je na Slovenskem le malo pisarilo, in ti so delali večidel po nemško, nekateri po italjansko, samo tujcem v prid a ne našemu narodu, ker jih nij razumel. Gotovo, svobode nij bilo, skoro nihče nij bil navdušen za narodnost in vse je spalo. Ko se je pa l. 1848. svoboda proglašila, da se sme pisati brez poprejšnega pregledovanja c. kr. policije, tudi potem le malo bi se bilo pomnožilo število domačih pisateljev, kajti nemško in sploh v tujem jeziku pisati našemu ljudstvu, brez vsega je uspeha. Nemci pa imajo toliko izvrstnih lastnih pisateljev, da naših pomagačev

ne potrebujejo. Vrhu tega, malo je Slovencev, ki bi se hoteli in mogli z njimi meriti v nemščini, zatorej bi bila svoboda jalova ostala. V našo srečo sta misel in čut narodnosti obudila in ogrela naše vrle može in mladeniče, ter navdušila jih k nepričakovanemu delovanju za omiko in napredok. Uspeh je zdaj uže kaj lep, 15 časnikov ima majhni naš narod in mnogo knjig vsake vrste, torej je mnogo pisateljev, uže izmed katerih se ne bi bila večina nikdar oglasila, ko bi morali nemško ali laško pisariti. Navdušenost za narod in njegove pravice je k delu zbudila celo neizšolane prirodine talente, kateri se ne bi bili sicer nikdar zaveli svojih močij, in bi bili vedno spali. V tej primeri se je razširil krog bralcev pri gospodi in še veliko bolj pri prostem ljudstvu. Jih je kmetov, ki imajo po tri časnike v hiši, a 18800 ima članov društvo sv. Mohora, dobivajočih 5-6 knjig vsako leto in vsako drugo društvo ima dovolj društvenikov. Zdaj pa naj kdo se trdi, da nij narodnost blagosna, oživljajoča ideja, ali pa da je nevarna svobodni, pravično napredujoči državi. Neprilicna je le temu, kateri hoče ljudstvu zatreti življenje, znanosti in omiko kateri je sebičen in temen duh. Zatorej vabimo tiste naše nasprotnike, ki niso duševni pritlikovci, naj zadušijo v sebi slepo sovraštvo, in naj postanejo pravični. Vrhim delajočim narodnjakom pa kličemo: Naprej, neutrudljivo naprej!

D O P I S I.

V Gorici 5. junija. — Najbolj prejubljena predmeta, o katerih se tukaj še vedno beseduje in v časih polemizuje, sta: mestne volitve in predelska železnica; prvi je uže skoraj dognan, drugi pa je, kakoršen je bil pred lotom dnij, dvomljiv in prepiren, če ne celo bolj zamotan.

Zirad mestnih volitev se kaj strastno bijeta o guma obeh nasprotnih strank „Isonzo“ in „Goriziano“ ter švarta le še bolj brezumno med seboj. „Isonzo“ se huluje nad vladnim in klerikalnim

LISTEK.

ANICA.

Spisal Josip Korzeniewski.

IX.

Nekoliko ur kasneje je Jurij bil uže na poti; Anica je ostala sama. Nij jokala, nij žalovala, nij opravevala, kam je Jurij odšel. Oča se nij niti zmenil za-nj, ona tudi nij pokazala se, da zna, da ga nij doma. Ponosna na svoje žrtvo je zamikala se v sladke spomine na nekoliko trenutkov neizmerno sreče.

Tako je bilo minolo nekoliko mesecev. Oča je menil, da je hči zabilala Jurja, a ker je bil dobil vest, da se kmalu vrne, ob enem pa veselo novico, da so ga ljubeznjivo prejeli v stolici, se je premagavala, in bila je podoba, da se je ta novica dotaknila samo njenih ušes, vsrce pa — da nij prodrla jej.

Ali ko je bil Jurij vrnil se, niti živa duša nij na obrazi poznala mu nikakoršnega navdušenja.

Anica ga je hladno prejela in resno razgovarjala se z njim ob urocih njegovega pota, kakorbi ne bila v nikakoršnej zvezi z njim; kakor bi bil njé kraj u bi bila vsa njé izvedavost promenila se v njegove politiške zadeve. Le ko je bilo vse umolkno v domu, sešli sti se dvé duši — obé nestrpljivi na vzvišenem prostoru v mramorovej sobani in objela je noč in objela ljubezen oba in zaslonila se svojimi perotnicami.

X.

Fribližala se je bila pomlad, a ni živa duša nij znala, kaka edinost veže Anico in Jurija. Oča je videl, da je hči zmrom tistega obraza in da se do Jurija vede zmérom nesumljivo; torej je bil miran in molčal je: le Marija je znala vse.

Marija je bila odgojila Anico in ljubila jo je nad svoj život. Verna je bila — kakor mladost, molčala je — kakor grob. Marija je bila njju zaroki priča in njé roka je z neprodorljivo zaveso zagrnala ta dogodek; — zagrnala ga se zagrinjalom, za kateri so se skrivali njiju vsakdanji shoti. Po noči — kader je bilo vse pospalo, preiskala je Marija vrt, stopnice in vežišče, in če se prepri-

čala, da ne budí nobeno oko več, potrkala je na lánko na Jurjeve duri, poklicala ga k soprogu, ki je vsak pot nestrpno čakala ga.

Né se nij promenilo na domu kneza Dimitrija; zmérom kratki časi na vrsti; le Jurjevo srce se je znamenito promenilo. Ko je bil malo premislil samega sebe, izpoznal je, da se je pomehkužil, da je omahljiv; njegovega duha moč in krepost je odjenala, domovina nij bila več tako na srci mu. Skoro je bil uže pozabl na svoj polk; Grška se je časi pa časi prikazala mu v krilu — s krvjo okropljenem — ali o takih prilikah se je me denj in mej ta žalostni obraz prikazala žareča Aničina poloba, pritisnila ga na svoje goreče prsi in mehkuza rokama zakrila mu oči, da ne bi bil videl domovine. Vést mu je očitala to gajilo življenje in srce ga je skrivoma bolelo v tem, ko ga je ljubezen motila.

Sredi tega boja je skoro z radostjo pozdravil ukaz svojega generala, ki je načeloval vsej vojski, in ki mu je sporočil, naj svoj polk pripelje v veliki tabor.

Vrnil se je bil mesec maj. — Noč je bila topla in jasna. Mesec je jasno gledal v odprto okno, pri katrem je sedel Jurij, njemu na kole-

terorizovanjem in barantanjem za glasove ter očita nasprotikom, da so mogli le po tej poti zmago doseči nad liberalci, ki so se s čisto poštenim orožjem bojevali. „Goriziano“ pa odvrča, da je zmagalo prepričanje zmerne in rodoljubne stranke in da je zdaj za vselej odklenkalo liberalnim rogoviležem v Gorici.

Mi si ogledujemo bojišče s prav posebnega stališča. Konstatovati moramo najprej, da se je v resnici skrčilo število tistih lahov in lahonov, kateri so pri vsaki primeri ali neprimeri priliki čez mejo škilili; toda liberalna stranka pri letošnjih volitvah je obsegala tudi take elemente, katerim se ne morejo lahko spodtikati taki voleizdajavski namen, ampak le bolj opozicijske namere proti vladi v narodnem zmislu in željo, da bi se iztrebil iz mestnega zastopa posebno en mož, kojega nikdar sita častihlepnost in nemirno-upogljivi značaj, uže več let javno in skrivno prepire seje in tako zavire dela rednemu poslovanju mestnega zastopa. — V odboru te liberalna stranke je bil celo en Slovenec; ta je mej njo prišel, kakor Poncej v apostolsko vero.

Kaj čudno pa zanimivo ob enem se je pa sestavila vladno-klerikalna, ali kakor se je imenovala „avstrijsko-liberalna“ stranka. Vse kar je vladnega, se je tu zvezalo z društvom „Circolo cattolico“ in z vsim, kar k njemu pripada in na čelu nekdanji liberalon in iskreni prijatelj Favetti-jev Dr. Pajer se svojimi privrženci.

Pač čudna pota božje previdnosti, po katerih so se taki na sebi nasproti elementi združili! Sedanja liberalna vlada z našimi klerikalci, ali celo Dr. P. s židom Dr. L. na strani z ultramontanci in vsi ti skupaj z nemškimi kapitalom in z germansko inteligenco! Enako zvezo se gotovo ne najde po vsej Avstriji in vendar nij tako nerazumljiva, kakor bi se mislilo. Vsak teh različnih obstankov vladno-klerikalne stranke se je ravnal po zlatem načelu: „Der Zweck heiligt das Mittel“ in tako je porabila vlada klerikalce, da je zaprla vrata v mestni zastop tistim, kateri so jej na potu; klerikalci so se oklenili vlade in nencev, da so se obranili tistih, ki najbolj vpijajo proti jezuitom in zoper duhovski upljiv sploh; Nemci so pribežali vladi in duhovščini v naročaj, da bi še dalje gospodovali in Pajer se je modro poprijel vseh skupaj, da je pobil svoje nasprotnike, in da doseže še kak boljši osebni namen.

Zmaga vladno-klerikalne stranke bo gotovo nekoliko spodkopala upljiv tukajšnjih liberalcev, kateri to uže čutijo ter mislijo, kako bi si mogli v tej stiski pomagati. Po mestnem statutu potrjuje staro starešinstvo nove volitve, in jih lahko uniči brez razlogov. Nekateri so tedaj mnenja, da bi morala dosedanja liberalna večina uničiti volitve vseh 8 novih starešin. Potem bi vlada najbrže razpustila starešinstvo in bi se moralo celo znova voliti. Morda bi se dala potem z bolj marljivim agitovanjem pripraviti zopet liberalna večina v zbor. A ta poskušnja je nevarna, kajti pripetilo bi se tudi lahko, da bi vladno-klerikalna stranka soper v vseh treh volilnih skupščinah zmagala in kaj potem? Zatorej mnenje drugi, naj bi se samo dve volitvi III. skupščine uničile, ker se je tam nekda bolj z denarjem in s soto pritiskalo; in še drugi trdijo, da bi se za letos ne dalo nič več opraviti in da je boljše potrpeti in pripravljati se na volitve prihodnjega leta, ko se bode celo mestno starešinstvo z nova volilo. Bomo videli, kaj sklene zbor?

Govori se, da utegne postati mestni župan Karol grof Corouini, drugi sodijo, da bo Pajer.

Tukajšnji Nemci so ustanovili soper nov „Gesangverein“; kakor tudi namervajo osnovati svoje politično društvo in izdajati nemški list v Gorici.

Po vladni zmagi pri mestnih volitvah je tudi Nemcem greben zrastel.*

O predelavem vprašanji malo ali nič novega. Tako je zdaj zapleteno, da ne more nihče soditi, kako se boje razmotalo. Večno odlašanje v tej zadevi kaže pa vendar uže svoje neugodne posledice v našem mestu. Nekatere družbe in hotele nova poslopja zidati v Gorici in so v te namen uže potreben zemljišča zaarale; a zdaj se deloma zavezne obroke odložile, deloma pa ponovno prekliale.

In tako se bo menda v Gorici še morda kako početje odložilo, dokler ne bode vprašanje zastran predelske železnice končeno rešeno.

S Tominskega 31. maja (Izv. dop.) Ljubljanski časniki poročajo, da je kranjski deželni šolski svet deseterim duhovnom po 50 fl. za njih trud pri ljudskih šolah na Kranjskem in sicer za leto 1871 določil. Tudi pri nas na Goriškem je samo v gorjanskih krajih nad 20 duhovnikov, kateri se marljivo podukom mladine vsak dan po 3-4 ure trudijo — pa naš goriški deželni šolski svet za ta blagodušni trud naših, za narod in mladino jako vnetih duhovnov nijma n jednega venerja podeliti, kajti še tistih majhnih nagrad po 15-25 goldinarjev, katere so iz normalnega šolskega zaloga vsako leto dobivali popred, ko je bilo šolstvo še v cerkveni oblasti, že našim duhovnom v letih 1870. in 1871. več ne dele. Neke duhovne, kateri so že 4 leta neutrudljivo z mladino slehera dan trudi, katerga tudi okrajni predsednik zastran šole in drugi okrajni, krajni itd. nadzorniki in svetovalci o šolskih rečeh obiskujejo že 4 leta, čujte, za takega moža lo zdaj še nij bilo venarja nagrade ni iz normalnega niti šolskega zaloga. Kdo bo tedaj še molčal in te polzeve poti našega goriškega deželnega šolskega sveta ne grajal? Naši ljudje plačujejo šolske doklade nad 30%, duhovni naši pa, kateri se s podukom mladine trudijo — že več let nobene nagrade ne dobivajo; ali nij to v nebo vpijajo greh in ali je to pošteno, da se denar za šolsko podporo šole nabran — hrani in ne deli? V tominskem okraju, kjer nad 20 duhovnov marljivo slehera dan mladino podučuje, pa že od dveh let nij nobeden venarja za šolsko podučevanje prejel, se je lansko leto več duhovnov šolskemu okr. svetu v Tomini pritožilo zastran tega, ker se jim nikakoršna nagrada ne dá ter so prosili pravične podpore. C. k. tominsko okrajno šolsko svetovalstvo je ovim duhovnim učenikom res obljubilo meseca oktobra 1871. da dobijo po 150 goldinarjev nagrade, ako se bodo vestno s šolo pečali ter tudi pristavilo, da ima 1000 goldinarjev, katere hoče v kratkem med duhovne učitelje razdeliti — pa to „v kratkem“ je presneto že dolgo nastalo, kajti meri celih 8 mesecev; in še štiri mesece, potem pa bo treba po obrestih prašati.

Da je po drugih krajih naše goriške dežele še slabše o tominskega okraja v šolskih zadevah, za zdaj ne bode treba na dalje razkladati — pa vendar skrajni čas je, da očitno naš goriški deželni šolski svet grajamo ter naznamo, da se našim ljudem, ki šolske davke plačujejo, kakor tudi duhovnom učiteljem na Goriški ni godi velika krivica, katero prenašati več ne moremo, ter smo prisiljeni ne več molčati — ampak take napake naš m šolskim svetovalcem, nadzornikom, predse in kom i. t. d. očitati. Vsakemu svoje! Delalcem zaslužek kratiti — je v nebo vpijajo greh.

*) E, gospod, nij take sile, ne! Je v Gorici nekaj starih, a še več mladih ljudi, ki bodo ta mesec z mnogim pivom, a še z več frazami Schillerja praznovali; ravno ti gospodje imajo tudi srbčico izdavat nemški tednik in tako vpsjih davnih ob času tako imenovane mrtve sezone vsem tukajšnjim listom preskrbeti potrebne tvarine. URED.

V Zagrebu 1. junija. (Izv. dop.) Končana je volitvena bitka, in, kakor ste uže iz mojega telegrama izvedeli, končana na čast hrvatskega naroda. Bila je to viharua, zagrizena, strastna bitka, bitka na življenje in smrt. Na eni strani je stala do'ga vrsta domačih in tujih neprijateljev hrvatskega naroda, ki bi rajše denes nego jutri videli hrvatsko izbrisano iz evropskega zemljoviča. Tem z. kl. tim neprijateljem so se pridružili vsi nemoralni, gnjili in kužni elementi, ki nijmajo ničesar izgubiti. Za to sicer majhno, ali drzovito in v zavojnost besno stranko, ki enaka vstopajenca grabi tudi za goli meč, se je postavila hrvatska vlada z vsemi moralnimi ali bolje rekoč nemoralnimi in materjalnimi sredstvi, z ogromno uradniško vojsko. Za vsemi zadaj je pa tičala magjarska vlada z odprto mošnjo, katero so napadli naši krvavi žulji. Temu strahovitemu krdehu nasproti je stal hrvatski narod s praznimi rokami branec svoje pravo in svojo budočnost pol vodstvom nekaterih rodoljubov, ki proti sirašanskemu vladnemu orožju nijmajo ničesar, nego svoje neokrajno poštenje in prepričevalno besedo, na koliko tu ti te vlada nij zaprla.

Moral bi napisati celo knjigo, ko bi Vam hotel opisati vse ostuine spletke in v nebo vpijajoče krivice, ki so se tu gohile hrvatskemu narodu. Tu se nij prašalo, kaj je pošteno, kaj je postavno? Največa lumparija, najčistis; zasramovanje vsake občestve postavne je bilo dovoljno, vsak v najgojushem blatu pobrano orožje je bilo dobro, ako se je z njim le moglo školovati narodni stranki.

Tu se f. lizificirajo volitveni imoniki, — Petru se obeča, da mu vojašne oprostite sina, Pavlu se groze, da mu ga vzemo, plabe kmete strahujejo, omahljive napajajo po cele noči, značajne narodnjake zapirajo, siromake mamijo z denarjem, kakor vole na trgu učtno kupuj-jo glasove po 200, po 300 gold., v pomoč k hčej-jo solinje, žaudare in vojske, i. t. d. brez konca in kraja.

A glej! kraj vsega tega je vendar poštenje zmagalo proti lumpariji. Od 75 voljenih poslancev je 47 odločne narodnih, potem 8 samostalnih, od katerih bodo pa vsaj 3 šli z narodno stranko, in potem 20 magjaronov, med temi 13 uradnikov, ali proti 10 je tekoj pri volitvi uložen od nar. stranke protest, in mogoče, celo verjetno je, da bode vseh teh 10 ovrženih.

Znamenito je to, da je v mestih vkjub uradnikom voljenih 16 narodnjakov in samo 7 magjaronov, od katerih bodo pa 4 gotovo izvrženi.

Počel je glas, da je madj. ministerstvo voljno tudi ta deželni zbor razpustiti in še enkrat sredo poskusiti. Zakaj ne! pri nas je vse mogoče. No, mi se tega ne plašimo, znali bomo še enkrat zmagati — in če bode treba, tudi večkrat.

Iz Prage 20. maja. (Izv. dop.) Vzajemna zavarovalna banka „Slavija“, koja jako lepo napreduje tudi na Slovenskem, je imela 16. t. m. kot vsako leto občni zbor.

Letno sporočilo banke za l. 1871. kaže jako ugoden razvoj v vsakem oledu; natančneje ne bodem tu te sprave podjal, ker banka vsakemu členu letno sporočilo pošlje. — Dalje je g. J. M. Šury naznanil, da je kapil za banko novo poslopje. Potem so nazočli člani (165) volili mesto gg. Palackega, J. S. Skrbjšovskega, bar. Villanija, lg. Tučka a Al. Olive, nov odbor sicer to lu gg. grof Jan Harrach (122 gl.) Dr. A. Čížek (109 gl.) E. V. Jerabek, dr. Milde a Tom. Novotny. Za nagralnka g. bar. Villani. Posebno zanimivo je bilo pretresovanje, ali se ima odstopenemu vodji dr. Chieboru tu privo iti pokojnina, gl. 2000. Vsele pogodbe z banko ima zagota-

nih pa je bila Anica. Njej v obličje se je zlivala svetloba te milostne zvezde in migljala jej v očeh. Še nikoli Anica nij bila tako krasna, noben pot v svojega soproga nij gledala tako ljubeznivo, tako koprnečo — nobenkrat tudi Juriju še nij tako živo gorela v srci ljubezen do domovine. Zamislil se je — in njegove misli so bile daleč od duše, ki je le njemu in samo ob njem živela.

„Jurij!“ — spregovorila je Anica, ker je bila izpoznala njegovo zamišljenost, „zakaj si zamišljen, kader sem pri tebi?“

Jurij se je vzdrl iz svojih mislij, pritisnil jo k srcu in dejal: „Z Bogom, Anica! jutri bodeš sama žedela tu — le.“

„Ali sama? —“ kriknila je in zmuznila se mu s kolena. Potlé je njegov obraz stisnila mej dlani, obrnila se v mesec in omenila: „Pogledi me v oči — kaj pomenjajo te besede?“

„Ali kaj pomenjajo? —“ ponovil je in nasmejil se; jutri odidem s polkom na nekoliko tednov v veliki tabor; dobil sem ukaz od generala.

„Nalegal bi mi me rad in zasmahuješ me.“

— oponesla mu je, stopila od njega in napatnila z boso nogo. „To je le tvoja volja, ali me več ne ljubiš?“

„Anica!“ — vskliknil je Jurij in roci stegnil proti njej.

Móli! — rekla mu je. „Uže nekoliko časa te vidim izpremenjenega.“

„Saj si bila pametnejša pred nekoliko meseci, ko me nij bilo tú.“ — dejal je Jurij.

„Tačas pa sem se ponašala s svoj-jo žrtvo; tačas sem jaz — grška hči znala, da si z menoj vred pastil domá vso svojo dušo; — ko hitro si bil izpoznal moje ljubezni vrednost, da bi bil zá — me dal svoje življenje in vse. — Zdaj pa si sit ljubezni ter hočeš pobegniti.“

„Tudi zdaj ti lahko žrtvujem še svoj život. Ljubim te, pa sem vojašček in moram poslašen biti; po dveh tedeljah bodem zopet pri tebi.“

Anica je nekoliko časa stala in molčala, potlé pa vsklonila glavo in omenila: „Ali dve tedelji?“ dobro — ali zapomni si, da ti dovoljujem le dve tedelji. Žal ti bode, če se zakasniš, ti

me še ne poznaš!“ To je prvič hla, sela na blazinjak in pristavila: „No idi!“

Jurij je stopil k njej, ta strast ga je bila prestrašila. Pokleknil je pred njo, poljubil jo, prosil, da bi ga poblagovalila — kot moža, kateri mora biti veren zahtevam svojega vojaškega stanu. Ali nij ga počestila z nikakovo olajšavo, in žugnila nij, obličje je imela mrzlo — kakor led, usta zaprta, roci k srcu pritisnjeni. Stóprv — ko je bil dan jel gledati skozi okno, spregovorila je: „Idi, no — idi ali pomni: zapustiš me doma s to misljo, da si me nehal ljubiti. Če puštiš to misel dozoreti, usmrti mi ubogo glavo. To so moje poslednje besede.“

Jurij je odšel z mislimi — polnimi strašnega gorje in skrbi. Oddehnil se je stoprv, ko je sedel na sedlu; ko so bile trobente oglasile se; ko je bil zasl. šal rezgetanje in topot množnih konj in brenke množnih sabelj, ki je načeloval jim.

(Dalje prih.)

vljenih. gld. 1000. Toda on je moral zbog znanih dogodiljev odstopiti, ter prosil bankovni odbor, naj mu privoli gld. 2000. Toda ta predlog je po iskrenem govoru g. bar. Villanija proti Chleborada občni zbor enoglasno zavrnil. Chleborad ves razkačen protij je banki se sodnijo, toda bar. Villani mu odgovori, da mu banka gld. 2000 pokojnine le iz milosti privoli i odbor bode naproti takovemu vedenju dr. Chleborada gotovo vedel braniti svoje pravo i stališe. Konečno je občni zbor potrdil i odobril predlog g. Čapka iz Jičina, naj odbor povsi plačo uradništvu, ter pri takovi dragotni naj se privoli tudi dragotni prispevek, kar je pri vseh ustavih občaj. Pri izrebanju gasilnega orodja ali podpore v znesku gld. 500, je bila za Slovensko izrebanu občina: Podpeč na Kranjskem.

Konečno naj še ob enem povem, kako piše prvi list na Českem „Narodni listy“ o banki „Slavija“. Banka „Slavija“ je društvo, vzajemno zavarovanih členov i v vsacem ogledu čisto narodni zavod, tedaj bi bilo jako nespamtno, ko bi občini česki in slovenski od takovega ustava se obračali, ter tuje, tu li v političnem ogledu nam usprotne banke podpirali. Tedaj na tem polju, na kojem vsi Čehoslovani usako marljivo zdaj moramo delovati, na narodnogospodarskem, naj počiva naše delovanje. Kapital polit. nasprotnikov je zmagal nad nami, moramo se mu torej ustaviti. Je sicer to velkanskno delo, toda moramo vsa dokončati. Prvo je povzdiga i razvoj vede, obrtnije i trgovine in tržtvo ugodno z našim kapitalom, da enkrat zamoremo proti tujcu konkurirati. Sto i sto založen na Českem opravija neutrudljivo svoj nalog, kar na Slovenskem jako še pregrešano. Kot penezno središče katoliških drušev i česke duhovščine je založna Sv. Vavilava tu v Pragi, koja dava obresti 6%. Ker cele škofije po Česko-Moravskem z nižjo duhovščino z zaničevanjem odvrtačo od sebe vladno „almožno“, je razmnožila raje duhovščina omenjeno založno, ter v kratkem si ustanovi česka duhovščina sama svojo banko na zavarovanje življenja, smrti i na požar farovžev i cerkva. Geslo naše mora zdaj biti: Jeden za vse i vsi za jednega. Vse, s čim bi se mogli protivniki naši podperati i moč proti nam dobivati, odstranimo. Jačiti sebe, slabiti naše sovrage, to mora biti politika naša tudi v narodno-gospodarskem ogledu i s tem se navduše vsakdo od borne kočice — do premožne palače!

Iz Prage, 30. maja. (Ist. dop.) Ko Vam pišem te vistic, gotovo uže veste o grozoviti, nepopisljivi nesreči, koja je zadela rodovitno česko kraljestvo. Človeku se dozleva, da so se tudi polnebnji življa spojili s političnimi sovragi česke zemlje, in tako pokončali še ostalo blagobitje v srečnih pokrajnih československih. Već nego 60—70 štirjaskih milj je 25. a 26. t. m. v zapadni in severozapadni strani Česke zaplavila strašna povodenj, vsled mnogih oblačnih pretrganj i toče. Posebno proti bavarski i saksonski meji je voda hudo divjala. Povodenj je otašala vse, kar jej je pot zapiralo brez razločka: hiše, gospodarska poslopja, pridelke, ceste, železnice, posebno lesnine već sto in sto tisoč sežnjiv, ko a je v teh krajih za plavbo pripravljena po Veltavi. Vse reke i potoki so izstopili čez bregove, ter učinili nezmerno školo. Samo v Pragi je bila Veltava narasta 170 palcev nad navadno visoko; od l. 1824. nij bilo take povodnji.

Škoda se cesi na 100 milijonov; kolo pak vrhu tega ve še, koliko ljudij je pogotnil divji živelj? Hudo osola skuša ubogi in junaški narod! Nesreče i škode kolko se je tu v Pragi pripetilo, se v prvem trenotju ne more pregledati i povedati. Kajti Veltava je prihrumela o polnoči v njih praške, koji se proti nabrežju Veltave, ter vse zaplavila. Praga sama nij bila čisto nič pripravljena na povodenj. I vendar je drž. namestnik baron Koller uže v saboto zvečer 24. t. m. imel v rokah telegram iz zaplavene Beraunke, da Pragi proti nevarnost. Tudi praški in smihovski župan ujstka storila svoje dolžnosti. Ti gospodje nijso vetjeli, da mali „mraček“ zamore takova nesreča učiniti, šle, ko j m je voda tekla v grio, so sprevideli. V mlinih praških je ogromna škoda, kaj pak še le prebivalci? I tako zopet cela država obrača pozornost na Česko, ter se zanimaj vsi krogi za nesrečne; koji kar se zgodi v kraljestvu če kem, ima gotovo vselej največji upl. v na celo državo.

Deželni odbor „nemški“ v Pragi je privolil v podporo gold. 100.000, ter to izročil Kollerju, naj razdeli po svojem mnenju! I vendar je to le mala drobtinica, ako se pomisli, da kraljestvo česko plačuje na leto blizo 80 milijonov gld. davka, i letos še 10 milijonov gold. nego već se je pričakovalo. Sviti cesar je podelil 10.000 fl. mestno starešinstvo praške in dunajske vsako tudi po toliko. Za dobo cesarja Josipa II. je bila tudi povodenj na Českem i privolil je v podporo ube-

gim 2 milijona, a njegova mati Marija Terezija tudi 2 milijona. Josip II. sam je potoval osobno po zaplavlanih krajinah, delil darove, tolažil nesrečne, a podil iz službe vse počasne birokratične duše v podpornih komisijah.

V taki nesreči tolaži nas to, da se v vseh česko-slovenskih pokrajnah javi i kaže sočutje za nesrečne bratje, ter z geslom „sreć k sreć“, otrajajo gorke solze iz oči nesrečnih.

Petrograd, 25. maja. (Ist. dop.) 23. maja je imel letni shod petrograjski odsek slovenskega blagotvornega društva. Ta shod končuje četvrto leto delanosti petrograjkega odsaka. Obiskovalcev je bilo mnogo. V tej siji je predsednik odsaka, A. Hilferding, naznanil zboru nekatere posameznosti zastran nove pravoslavne crkve v Pragi, in bralo se je nekoliko zgodovinskih člankov.

Letošnje leto se mora čislati mej najsmrečnejše v izobražovanju ljudstva v Rusiji. Sem ter tija se napravljajo očitna branja za prosto ljudstvo. Če ta skušnja ne sreća nobenih zadržkov, prinese brez dvombe dobre plode za vzavšanje in zboljšanje narodnega uma in skupaj s tem bude imela koristen upliv na narodno navstvo.

Prva očitna branja za kmete so se odprla v vasi Vetoškimi, v segarškem okraju, v nižegrjski guberniji, po želji mestnih posestnikov gg. Paškovih, osnivalcev dvih šol in odgojilnice za otroke v njih posestvu. Branje se je začelo 1. oktobra 1871. leta, in od tega časa se vsi vsako nedeljo ter traja še sedaj. Ono vabi mnogo obiskovalcev obeh spolov vsaktere starosti. Ženskih je zmerom več nego moških. V dvorani vaške šole je prostora za 80 ljudij, toda po gostem je poslušalcem pretesno.

Program branja bil je predstavljen šolskemu svetu in potrjen z malo premembami. Po tem programu začelnja se vsako branje z evanglijem v ruskem jeziku. Ruska zgodovina, životopisi po zgodovini slavni mož, potopisi, popisi različnih dežel, nekateri spisi Paškina, Žukovskega, Lermontova, Karamzina, Kostomarova, Petruševskega in drugih ruskih pesnikov in učenjakov — so predmet za branje. Posebno so zanimali poslušalce povesti ob izobraženju slovenskega crkvenega jezika, ob vpeljanju krščanstva v Rusijo, razlaganja iz svetopisa (kosmografije). Ruska zgodovina se predava v tistem redu, v katerem so se godile posamezne doglobe v različnih časih.

Najmanje primerne so povesti iz ljudstvenega življenja, v katerih se rabi mnogo prostoljudstvenih besed in izrazov, ki posnemajo, če tudi jako izvrstno, govorjenje prostega človeka. Ljudstvo sploh ne ljubi v slovstvu ponavljanja (reconstruirung) svojega življenja, ker ima to za posmeh omiknaca, gospodiča, nad njegovo narodnostijo, (kateri je najrazžaljši m. j. vsemi posmehi) ali pa za šalo ali burko spisovateljevo. Ampak mnogo koristi se more pričakovati od spisov, bistroumo zloženih v čisti spisovalni ruščini, in pri tem ne preveč razločujoči se od mišljenja in vrlega prepričanja prostega človeka.

V vseh večih ruskih mestih se pripravljajo k praznovanju dvestoletnice rojstva Petra Velikega. Razen tega se snuje v Petrogradu velik spomenik Katarini Veliki.

Iz Varšave se nam piše, da se takošne pomladi, kakor je letošnja, davno ne spominjajo varšavski stari prebivalci. Sredi aprila je drevje popolnoma ozelenelo in do 1. maja je uže odevelo. Vročina je kakor v juliju. To-la večkrat pride nevihta in tačas je Varšava podobna Benetkam: po nekterih uhcah se more skoro v ladjah voziti.

Govori se, da se sedaj nahaja v Petrogradu jako veljavna osoba iz Varšave, iz tamošnje inteligencije. Kakor pripove lujejo, prikuzala se je omenjena osoba v Petrogradu z jako resnobnimi predlogi, kateri baje nameravajo stanovitno porazumljenje s Poljaki.

Pohtični pregled.

Državni zbor je svoje zarad smrti ranjke nadvojvodinje Sofije prestriženo delovanje 3. t. m. zopet pričel. Velika nesreča na Českem dala je povod obširnemu razgovarjanju v seji 3. t. m. Sklenilo se je, da se ima podeliti Česki zdatna pomoč iz državnih pomočkov pred ko mogoče. Da se natanjčno pozveda, kolika je bila nesreča in kakšne pomoči je treba, se je volil poseben odbor, kateri bode v kratkem zboru dotične predloge stavil; začasno pa se je dovolilo 200000 gld. za najsilnejše potrebe. Po celem Avstrijskem se snujejo odbori, kateri bodo milodare pobirali za nesrečnike na Českem; tudi na Slovenskem bode uredništvo

„Slovenskega Naroda“ nabiralo milodare za česke brate. Hudobni nemški listi se iz Čehov norca delajo, češ, da jim je zdaj potrebna zveza z Dunajem, na kar česki listi odgovarjajo, da Česka daja državni blaganji vsako leto čistih 63 milijonov forintov, v desetih letih tedaj 630 milijonov, in da je tedaj opravičena tirjatev Čehov, da naj jim država zdaj nekoliko povrne in tako ohrani plačevalno moč Česke. Če bi imela Česka samoupravo, kakor Ogerska, potem ne bi jej bilo treba tirjati pomoči iz Dunaja, od koder bi gotovo pičila prišla. Česka pomaga Dunaja, da se šopiri, ne pa Dunaj Česki; tedaj je krohotanje dunajskih listov jako neumno in cinično.

Na interpelacijo Rechbauerjevo, kdaj da ministerstvo predloži drž. zboru konfesionelne ali verske postave, je minister Stremayer odgovoril, da ministerstvo nij imelo časa za izdelanje dotičnih predlogov in da pridejo šele v prihodnji sesiji na mizo zbornice. Čez to se ustavoverneži jeze, ker nijmajo nič silnejšega, kakor verske postave. Kakor se sliši, se bodo državni zbor zopet sklenil uže 15. t. m., da se potem snidejo delegacije in za njimi dež. zbori, katerim bo zopet toliko časa odločenega, da vravnujo za silo administrativne zadeve. V jeseni se potem zopet skliče drž. zbor, če se med tem kaj posebnoga ne pripetiti.

Predelska železnica bo najbrže odložena do prihodnje sesije. Dotični odbor je zaslišal te dni zvedence, katerih mnenje je bilo po večini ugodno predelski črti; skoro vsi neinteresovani zvedenci so bili za Predel; protivili so tej črti samo nekateri gospodje, pri katerih je očividna sebičnost in lustna korist. To spoznavši bode odbor skoro gotovo sprejel vladni predlog; a bati se jo, kakor smo omenili, da ne pride v tej sesiji več v sejo zbornice, ker je premalo časa do 15. t. m.

Ustavoverni listi, kateri se radi z lažni tolažijo, so poročali, da bodo imeli v hrvatskem zboru Madjaroni večino. To znači, da ne poznajo razmer na Hrvatskem. Oni menijo, da bodo virilni glasovi, katerih je okoli 50, odločili madjaronsko večino; a oni ne vedo, da je med virilniki tudi mnogo narodnjakov in polovico takih, ki se ne brigajo za sabor in ki še na Hrvatskem ne stanujejo. Z virilniki si bodo Madjaroni pridobili k večemu 13 glasov, narodnjaki pa okolo 10, tako da bodo imeli narodnjaki zmerom 2 tretjini svojih v saboru. Naj se tedaj pomirijo ustavoverni listi: skušnje jih bode boljšega podučile. Konstatovano je, da so Madjaroni vzdignili pri deželni blagajni čez 400.000 gld. in da so kandidatje vladne stranke sami potrosili čez 100000 gold. za volitve. Da so vkljub neizmernemu strošku propali, to je lep dokaz, kako pogumno je postopala narodna stranka in kako malo se imajo več nadjati Madjaroni na Hrvatskem.

V Belem gradu je izšla brošura, katera povdarja vzajemnost jugoslovansko in se poteza za jugoslovansko federacijo, v kateri bi našli tudi Romunci in Grki svoje mesto. Ta brošura je Ogrsko ministerstvo vznemirila in Ogrski listi tirjajo, da vlada postopa po diplomatskem potu proti srbski vladi, katera je najbrže uzrok one brošure. Sploh se krepko širi na Srbskem ideja jugoslovanstva.

Francozki državni poračun za 1873 kaže 2,338.312.943 frankov stroškov, 2,286.461.671 frankov dohodkov; torej 51,851.272 frankov primanjkljaja.

Virtemberski ministerski predsednik je pred parlamentom tožil, da nijmajo pri izdelavanju skupnih postav manjša kraljestva nemške federacije zadosta upljiva ter da jih Bismark brezobzirno tlačiti. To je karakteristično.

RAZNE VESTI.

(Gosp. Kopecky), direktor realne gimnazije v dunajskem predmestju Mariahilf in pred več leti profesor v Gorici, je zboral, kakor poročajo dunajski listi.

(Na goricki vihi realni) je do 15. junija razpisano učiteljsko mesto za slovenščino.

(**Česka dežela**) plačuje vsako leto 77 milijonov gl. davka; od tega zneska pa potrebuje Češka samo 14 milijonov za svoje deželne potrebe, 63 mil. pa roma v državno blaganjo na Dunaj. Iz tega je pač razvidno, zakaj hoté Čehi sami svoji gospodarji biti, in tudi, zakaj jih hote dunajski centralisti gospodariti!

(**Mojsanska čitalnica**) napravi v nedeljo 9. junija tombolo, kar se daje častitim udom uaznanje, da se je obilno udeležijo.

(**En študijega**) se nam piše: Gospod Nace Doxat iz Trsta je tukajšnji čitalnici podaril 28 jugoslovanskih knjig, za koje darilo mu iskreno hvalo izreka Čitalniški odbor.

(**En Ajdovičine**) se nam piše, da so se pri vojaškem naboru 28. in 29. t. m. godilo velike nerednosti. Naborna komisija v svoji sobi nij našla nobenega pohištva, tako, da je na cesti voz z žaganicami ustavila, s katerimi si je sobo méblirala. Potrjene fante je morala komisija zapirati v konjak, nij drug prostor prekrbelo. Lepe reči!

(**G. Jon. Stritar**) je izdal II. zvezek „Dunajskih sonetov“, ki se po 20 kr. dobiva pri g. pisatelju (Hütteldorf b. Wien.) V jako dovršeni, sem in tija čisto novi obliki šibajo napake in javne grehe nekaterih slovenskih politikov in literator najnovjše dobe.

(**Dr. n. g. darovateljcem zastradajoče na Kranjskem**) V sled našega povabila v 18. šte. „Soči“ oglasila sta se č. gg. Lavoslav Gorenjec, duhovni pomočnik v Slavini in Anton Močnik, duhovni oskrbnik v Razdrtem na Notranjskem, da jima pošljemo nekoliko denara za ondotne nesrečneže in nam popisala žalostno njih stanje. V sled tega smo poslali vsakemu omenjenih č. gospodov 18 gold., tedaj 36 gold., da je po svoji vesti razdelita. Gotovi smo, da bodo gg. darovatelji s tem zadovoljni. Ker pa je revščina posebno v Razdrtem velika, še enkrat apelujemo na milosrčnost naših čitateljev, da pošljejo kar morejo č. g. Močniku naravnost. Vsi dotični zneski se bodo po „Soči“ pobotali.

(**Odbor političnega društva Soča**) je po telegrafu častital Hrvatom k slavni zmagi pri zadnjih volitvah in drugi telegram so Hrvatom odposlali nekteri Slovenci z našega mesta. Telegrami pa dobajajo Hrvatom iz vsih Slovanskih dežel; povsod po Slovanskem se odmevajo živi kliči vrlim bratom Hrvatom.

(**Državne podpore**). Ministerstvo za poljedelstvo je dovolilo tukajšnji kmetijski šoli za tekoče leto 17000 gl. ustanovalne podpore. Iz državnih dohodkov leta 1873 hoče še 11.000 gl. v enak namen odločiti, ako bo uredba šole napredovala. Letno podporo je povečalo od 1200 na 2400 gl.

Zdaj si prizadeva deželni odbor udobiti v goriški okolici primerno posestvo, katero bi kupil za kmetijsko šolo. Za povzdigo kmetijstva so odmenjene še druge podpore iz državnega zaloga.

Da bi se preiskal stan vrtnarstva, sadjo-in vinorejce na Goriškem je dovoljenih 400 gl.; za povzdigo sirarstva 1000 gl., za svilorej-ke name- ne 1876 gl., za pogozdovanja Krasa na Goriškem 26.000 gl. vrh tistih 9000 gl. ki so se odmanili v enak namen za celo Primorsko. Za napravo kalcv in vodnjakov za napijanje ž.vine na Krasu je došlo c. k. namestništvo še posebj primeren znesek, katerega ima razdeliti dogovorno s tukajšnjim kmetij kim društvom.

Da se kupite čredi govedi, ena za gore in druga za planjavo, je odmenjenih 2600 gl. zraven tega, kar je od lanske podpore še ostalo.

Ministerstvo bi radovoljno pripustilo tukajšnji kmetijski držbi kletarske priprave, da bi s tem pospešilo osnovanje vinorej-kih društev ali društev za vinsko kupčijo. Take priprave bi bile n. pr. stiskalnice, stroji za smukanje groznih jagod, za vrenje, za pasterizovanje ali ogrevanje vina. V ta namen je odločenih 500 gl. V tem oziru pričakuje ministerstvo, da mu bo poročala kmetijska družba, ali se utegnejo ustanoviti taka vinorejska društva, da bi se morda omenjeni stroji uže o prihodnji trgatvi rabili.

(**Prosimo**) naše p. n. gg. naročnike, kateri so zaostali z naročnino, da nam pošljejo pred ko mogoče dotične zneske, da jih ne hode treba posebj trjati. Uredništvo.

(**Elektrina pomoč**). V članku „Predelska železnica III“ na 26. vrsti čitaj: po predelski železnici iz Gorice v Kanižo bi bilo 49 namesto 54 milj; dalje na 31. vrsti namesto zelenje: železo.

Primorska vina v kemičnem poskušališču za vinstvo v Klosterneuburgu.

Spisal Stefan Bratuž.

(Dalje.)

Najnevarnejša vinska bolezen je, kadar se vino skisa, posebno pa primorska vina ta bolezen večkrat obiskuje. Opazil sem to bolezen pri mnogih vinih, belih in črnih.

Skrbni zapor vina v sodu, da zunanji zrak in s tem kislec in malo, s prostim očesom ne vidljivo rastlinsko seme v vino ne pride, pretok vina ob svojem času in skrbna snažnost vseh kletarskih priprav, ktere se pri vinu rabijo, so edini pripomočki, da se vino te bolezni obvaruje.

Ako se zgodaj pri vinu zapazi, da se hoče skisati, se še lahko pomaga, da se ne skisa in to na dva načina. Prvič s tem, da se nasiti vino z ogljenčevo kislino in drugič s pasterizovanjem.

Vino, ktero ima dosta ogljenčeve kisline v sebi, in posebno ako nij sod prav poln, tako da je prazni prostor nad vinom z ogljenčevo kislino napolnjen, je obvarovano dotike zunanjega zraka, in tudi malo rastlinsko seme do njega ne more. Ogljenčeva kislina je gaz, ktera spremembo sladkorja v alkohol pri kipenja pospešuje, drugo spremembo pa, iz alkohola v jesih, zadržuje.

Iz tega sledi, da, ako se vinu, pri katerem se je nagnenje za kisanje zapazilo, ogljenčeva kislina doda, se sprememba alkohola v jesih ustavi in sicer zato, ker za to spremembo potrebn element, kisl.c, do vina ne more, in ker rastlinsko seme, ktero to spremembo v živenje klée, za svoj razvitek potrebnega elementa ne najde, temu na ogljenčevo kislino pride, ktera mu je nasprotna.

Kakor žveplena kislina spremembo sladkorja v alkohol ustavi, tako ustavi tudi ogljenčeva kislina spremembo alkohola v jesih.

To sem mimogrede omenil, ali ker bi bila naprava oglj. kisline za pripostega vinorejca, prevelika naloga, hočem to preskočiti, in priporočiti drugi način, kako se tako vino da zboljšati; in to je s pasterizovanjem. Tako bolno vino pasterizovano, bode nele za malo časa, ampak za vselej ozdravljeno in stanovitno.

Nasičenje vina z ogljenčevo kislino, in pasterizovanje sta tedaj edina pomočka, ktera spremembo alkohola v jesih ustavita. Ako se je pri vinu že 5. ali več tisočink proste oetne kisline napravilo, ne pomagajo tudi ti pripomočki več. Po pravili h naroda se moramo držati in jo posnemati, tedaj iz sladkorja alkohol in iz alkohola jesih moremo napraviti; ali nasprotno pot nij mogoče hoditi, tedaj tudi iz jezih alkohola nij mogoče napraviti. Ako se je tedaj uže dosta proste oetne kisline v vinu napravilo, je najbolje sod s kishm vinom iz hrama v gorkejši kraj prenesti, da se jesih prej ko mogoče iz njega napravi.

Kislo vino z drugim pomešati s tem namenom, da bi se zboljšalo, nij mogoče, ker eno vedro kislega vina skazi sto drugih.

Še nekteri pripomočki so, s katerimi se kislo vino zboljša ali vsi ti pripomočki zboljšajo vino le na malo časa. Hočem tedaj nekaj takih pripomočkov tukaj popisati.

(Konec prih.)

Cenik raznega blaga

na goriškem trgu.			
	polonik po gl.	do gl.	
Pšenica	3.15		3.20
Rž	2.10		2.30
Turšica	2.65		2.70
Ječmen, pehan	3. —		3.40
cel	2. —		—
Fežol	3. —		3.50
Oves	1.35		1.40
Ajda	2.10		2.20
Rajž prve vrste cent	11. —		12. —
druge	9.25		10. —
Seno	1. —		1.30
Slama	1.20		1.30
Slanina (špoh)	32. —		35. —
Krompir nov	5. —		5.25
Vino, belo briško kvinač	13. —		14. —
črno furlansko	13.50		15. —
Svila zelena, v Gorici, funt po			f. 1.50
Vidmu,			1.10

Cenik moke mlinov v Straciacah.

Moka pšenična A (Auszug)	cent. po gl.	
N. II	14.30	} sé žakljem
N. III	12.80	
N. IV	11.10	
N. V	9.50	
N. V	7.80	
Moka, ržena	cent po gl.	7. — do gl. 0. —
turšična	6. —	7. —
ajdova	9.50	10.50
Otrobi drobni	3. —	—
debeli	3. —	—

Oznanilo.

Kdor želi kupiti orglje za majhno cerkev, naj se oglasi pri cerkvenem oskrbnistvu v Vipolzah v Brdih.

Jožef Zorn, vikar.

ZAVAROVANJE PROTI ŠKODI

TOČE

prejema na KRANJSKEM, PRIMORSKEM, GORIŠKEM, v ISTRI i na DALMATINSKEM po najnižji gotovi ceni, brez vsakega doplačila samo

„EVROPA“
delniško zavarovalno društvo na Dunaju.

Zavarovalni pogoji i predlogi se brezplačno delé pri

glavnem zastopiku Evrope,

pri gosp. **Av gust-u Vrtnik-u**
v Ljubljani.

Pisarna: Slonove ulice št. 15.